

..אהרון לש"למטון" ו..מדינה ספרדית" קרא ההמון כאשר יצא הנאשם אחרי הרשעתו

מעל ראשי הקהל והבויקו במצלמותיהם. היה כמעט חשש לליניץ'. השוטרים שמרו על הדלת מנעו מבעד פרקליטת מחוז המרכז. שרה סירוטה, ועזרתה עדנה ארצל, לצאת מן האולם. הם הקיפו את הדלתות ופינו את הקהל.

רק הופעתו של השר הצליחה להרגיע את ההמונים הסוערים. הוא עלה על מדרגה גבוהה וביקש מאוהדיו להירגע ולבטוח בצדק הישראלי. הקהל ירד בעיקר בות השר במדרגות וליווה אותו עד למכוניתו בקריאות: "אהרון לש"למטון!" "בקומה זקופה!" ו..מדינה ספרדית!"

מקורביו של השר הודיעו מייד כי יערצרו על ההרשעה. "שגגה יצאה מידי השופטת", אמר סגן-השר רובין. ואחרים, קיצוניים יותר, הבטיחו מרחץ-דמים אם לא יזוכה השר בבית-המשפט העליון. "אבא שלנו הוא שהרגיע את הרוחות בומן ואדיסאלוב", סיפרה חסידה, אחותו של השר, "אבל כעת לא יהיה מי שירגיע."

השלכות

מישפטיות

רק אחרי מתן גזר-הדין אפשר יהיה לדעת אם יהיו להרשעת השר השלכות פוליטיות ומישפטיות. כאשר הורשע לפני כשנה חבר-הכנסת שמואל פלאטור שרון בעבירות של שוחד-עבירות, עשו מייד שימוש בחוק חדש שיצא אז, והישעו אותו מחברותו בכנסת התשיעית. אבל פלאטור-שרון היה האישי הבודד בכנסת. מאחוריו לא היה גב פוליטי, והוא היה שנוא על כולם. הוא הצליח לבטל את החלטת ועדת-הכנסת על-ידי פנייה לבג"ץ. לפי החוק, יכולה הכנסת לעשות שני דברים לחבר שהורשע בדין על עבירה שיש עימה קלון: אם העונש הנגזר על הח"כ הוא יותר משנת מאסר, יכולה הכנסת לסלקו מתוכה לנצח. לשם כך על גזר-הדין להיות סופי וחלוט. כלומר אחרי סיום כל העירעורים האפשריים.

סעיף אחר בחוק מתיר השעייה זמנית של ח"כ שחורשע בעבירה פלילית, עד שפסק-דינו יהיה סופי. שני עונשים אלה של הכנסת אינם עונשים מישפטיים, אלא תוצאה של החלטה בוועדה פוליטית. כאן יהיה מישקל רב לכוחה של תמי" בקרי אליציה, לתמיכתם של חברי-כנסת ממיפ לגות אחרות בשר אבר-חצירא, ובשיקולים שאינם מישפטיים ככל וכלל. גם אם יושעה השר מחברותו בכנסת, או אפילו יסולק ממנה, עדיין יוכל להמיר שיק לכהן בתפקידו כשר שאינו חבר-כנסת. המחוקק הישראלי למד מהניסיון שגם חברי-כנסת יכולים לשרות, אך לא היה מודע לכך שגם שרים יכולים להיות מורשעים בדין. אבר-חצירא הוא התקדים הישראלי להרשעה כזו, ומכיוון שלא חזו אפשרות כזו, גם לא הקדימו לה תרופה. החוק אינו קובע מאומה באשר לשר שסרח, וכיוון שלפי החוק שר אינו חייב להיות חבר-כנסת, הרי שלכאורה יוכל אבר-חצירא להמשיך בתפקידו המיניסטר-יאלו גם אם יורחק מהכנסת, ואפילו יישב בבית-הסוהר.

רק ראש-הממשלה יכול לפטר שר מתפי קידו, אך לאור מצב הקואליציה נראה הדבר כלוכסוס בלתי-אפשרי לבגין. **איילנה ארון**

השופטת קבעה כי השר מסר מטרות כוונות במכתבו לבקשת מענק ממישרד-הפנים. הוא ציין כי מטרת הקרן הן מתן מילגות לסטודנטים, בעוד שתקנות הקרן לא הזכירו מטרה כזו, אלא דיברו על מתן הלוואות לחברים. אך למרות שמצאה כי היה בכך משום מירמה, זיכתה השופטת את השר, וזאת משום שהתביעה לא הוכיחה כי שרה-הפנים, יוסף בורג, אומנם אישר את המענק על סמך הסיבות הכוזבות שאותן מנה השר במכתבו.

"יתכן כי השר היה מאשר מענק גם עבור המטרות האמיתיות של הקרן, רק השר בורג היה יכול להבתייר נקודה זו", קבעה השופטת. אך השר לא העיד בבית-המשפט, ולא נחקר חקירה נגדית. הקשר הסיבתי בין מעשה המירמה של השר ובין אישור הכספים על-ידי שרה-הפנים לא הוכח. מחמת הספק זוכה השר מאשמה זו.

מישפט

דרייפוס!"

האולם הגודל ביותר בבית-המשפט היה מלא עד אפס מקום. בקהל היו גם סגן-השר, בן-ציון רובין, האחים אלי וג'קי רונן, מפקד מישטרת מחוז תל-אביב, אברהם תורגמן וגם אשת נשיא בית-המשפט המחוזי בתל-אביב, תמר כהן. השופטת הקריאה את כל תשעים עמודי פסק-הדין. היא עשתה זאת במונר טונית מרגיזה ובקול נמוך. כאשר צעק מישהו מהקהל כי לא שומעים, התעלמה השופטת במכוון מדבריו, והנמיכה את קולה עוד יותר.

כאשר הגיעה השופטת להרשעת השר בגניבה, קראה אשת השר, ז'רמן, שישבה לידו, כי אינה שומעת. גם ממנה התעלמה השופטת ורק ביקשה מהשוטרים כי יוציאו כל איש שיפתח את פיו. אשת-השר קמה על רגליה ויצאה מן האולם בעיניים דומעות.

השופטת לגמה מכוס המים שלפניה וקולה הלך ונחלש. אפילו העיתונאים, שישבו בשורה השנייה, כבר לא הצליחו לקלוט מילה. השופטת המשיכה למלמל ושוב נשמע קול בקהל: "לא שומעים." הפעם הקפיצה הקריאה את השופטת. היא הפסיקה את קריאת פסק-הדין וציוותה על האישי שדיבר לעזוב את האולם. שקט מתוח השתרר באולם ואיש לא העז לנשום. השופטת הזועמת חיכתה כמה שניות ועמדה לדרוש מהשוטרים לפנות את הקהל מהאולם כאשר קם ועל רגליו אברך שחרחר ועבדקן. הוא הנדקף ואמר: "אני אגיד... זהו מישפט דרייפוס, זה מישפט אנטי-שמ"י." כאשר נסוג הגבר לעבר היציאה, שלחה השופטת את השוטי רים לעצרו באשמת ביזיון בית-המשפט. מחוץ לאולם נשמעו קריאות תימה. הר קהל שלא הבין את השינוי הפיתאומי מזיכוי להרשעה, נדהם, ושימחתו הפכה לכעס מתפרץ. קללות נגד השופטת והצדק הישראלי מילאו את הלל המיסדרון.

אחרי שסיימה את הקראת פסק-הדין יצא אה השופטת ללישכתה, כששני שוטרים מלווים אותה.

כאשר נפתחו דלתות האולם סחף הקהל האדיר את השוטרים. אנשים נדרסו ונרמסו ברגלי ההמון. עיתונאי אחד איבד את משקפיו, שנשברו במהומה. צלמים קיפצו

של מקבלי הלוואות מהקרן מסתבר כי 58 המקבלים, רובם הינם חברים פעילים במפד"ל, בסניף זה או אחר, ויתרם בני-מישפחה או מקורבים לשר או לגבאי. סכום זעום בלבד הוקצב לטטיפונדיות. השופטת ציינה כי רובם הגדול של מקבלי הלוואות לא ידעו בכלל כי מקורן בקרן. הם קיבלו צ'קים אישיים, וחשבו כי מיטיבהם היו אבר-חצירא, גבאי או המיפלגה. האנשים שקיבלו את הלוואות לא היו הסריכל, והם השתמשו בכספים שקיבלו מהקרן כדי להחליף דירה, לחתן בן או לערוך בר-מיצוה. השר עצמו השתמש בכסף שלווה מן הקרן כדי לעשות עבודות נגרות בדירתו החדשה.

דבר במירמה בנסיבות מחמירות, ציינה כי השר אמר, "חצי אמת, וחצי אמת היא לפעמים גרועה משקר גס." היא קבעה כי היה חוסר פתיחות וחוסר כנות ביחס של הנאשמים לחקירת המישטרה.

כמוטיב קבוע בפסק-הדין חוזרים דברי השופטת כי השר לא דיבר אמת; כי תשובותיו במישטרה על כך שקרא את תקנות-הקרן רק כאשר הומן לחקירה הן "התחמקות מאחריות"; כי הקרן, שי הוקמה כדי לתת הלוואות ללא ריבית לחבריה הנוקסים, לא עשתה זאת.

הקרן גם לא חילקה מילגות לסטודנטים נוקסים כפי שכתב השר במכתב שבו ביקש מענק ממישרד-הפנים. "מהטבלה

יצאה אשתו של השר, ז'רמן, בכי מן האולם. היא הסתתרה מן המצלמות ונראתה אומללה וכמעט היסטרית. אחד המתפרעים, אברך מזוקק, נעצר בפקודת השופטת על ביזיון בית-המשפט.

אחרי הפסק